

Barn och unga i ekonomisk och social utsatthet

Elisabeth Dahlin, barnombudsman

Barnkonventionen och de ungdomspolitiska målen

- Barn har rätt till den levnadsstandard som krävs för barnets fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling (artikel 27)
- God levnadsstandard förutsättning för barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6)
- Alla unga ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen

Barn i ekonomisk utsatthet

- Skillnader ökar mellan olika grupper av barn
- Skillnad mellan föräldrars bakgrund och familjekonstellation
- Den ekonomiska familjepolitiken dämpande funktion har minskat
- Ett barn med en ensamstående förälder född utanför Europa löper mer än 50 procents risk hamna i ekonomisk utsatthet

Effekter för barn av socioekonomisk utsatthet

- Hälsa: ökad risk för över/undervikt, hjärt- och kärlsjukdomar, psykisk ohälsa
- Trygghet: ökad risk att utsättas för våld/mobbning eller själv bli förövare, olyckor och personskador
- Utbildning: ökad risk att inte fullgöra grundskola och/eller gymnasium
- Minskade livschanser och stor risk inte komma i arbetslivet

En plats att kalla hemma

- Trångboddhet
 - Bo i andra, tredje och fjärde hand
 - Korttidskontrakt
 - Rivningskontrakt
 - Evakueringsboende
 - Skyddat boende
-
- Finns ingen jämförbar statistik

Barnombudsmannen och MUCF

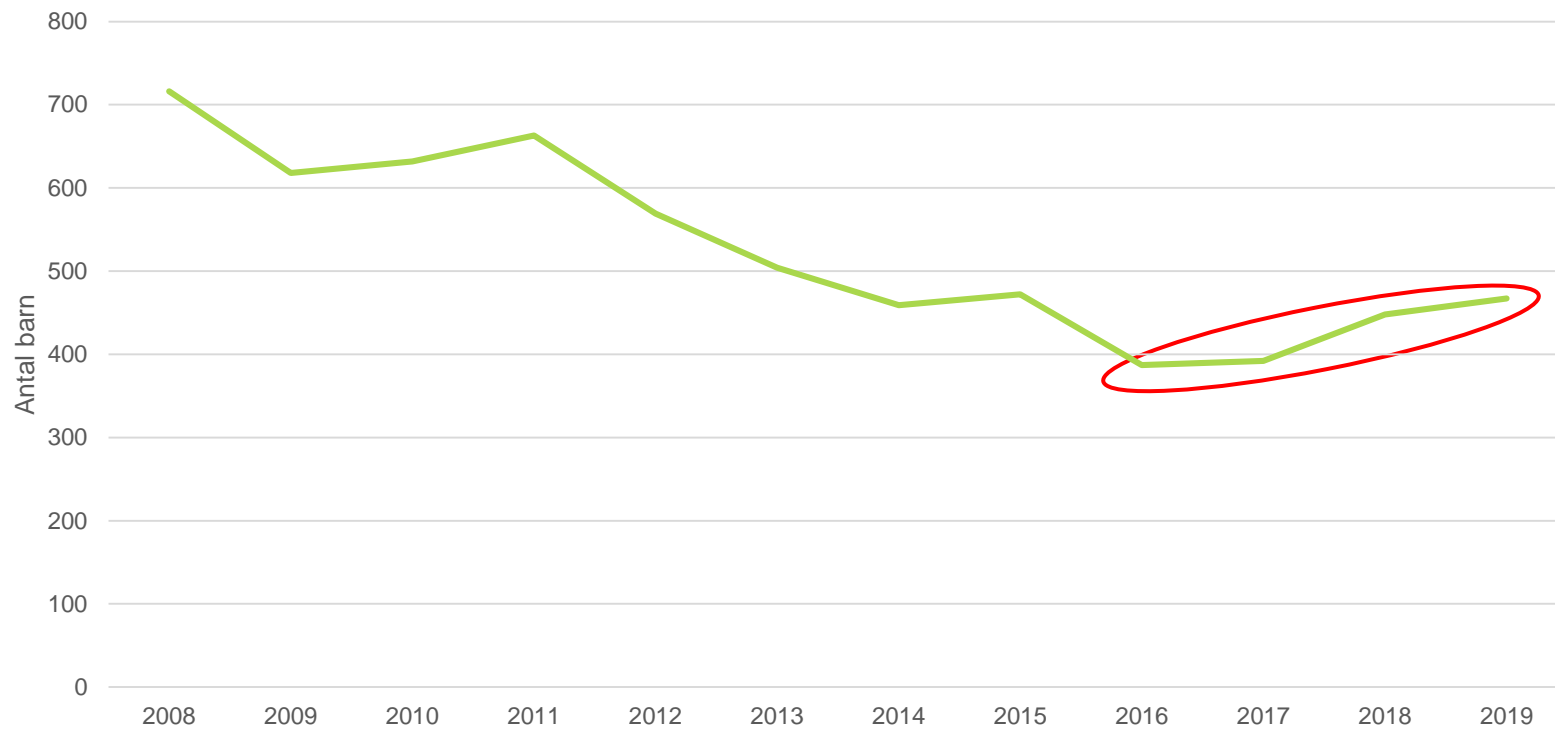
- Har en långsiktig samverkan kring statistik och uppföljning
- Har flera gemensamma indikatorer på Max18 och ungidag.se med överlappande målgrupper
- Gör tematiska kortanalyser utifrån barnkonventionen och de ungdomspolitiska målen
- Samlar varje år in statistik över vräkningar och hot om vräkning som berör barn och unga. Statistiken kommer från Kronofogdemyndigheten. I år är det första gången vi gör en gemensam analys av situationen:

<https://www.barnombudsmannen.se/barnombudsmannen/i-media/nyheter/2019/bo-och-mucf-analys/>

Antalet barn som berörs av vräkning ökar igen

- Under 2007 presenterade regeringen en nollvision för vräkningar av barn som en del av sin samlade strategi mot hemlöshet
- Sedan nollvisionen har vräkningar som berör barn minskat, från drygt 700 barn år 2008 till knappt 400 barn år 2016
- Sedan 2016 har kurvorna vänt uppåt igen. År 2019 berördes totalt **467** barn av att deras förälder vräkts
- Låga hyresskulder vanlig orsak till vräkning. För 1 av 3 barn var orsaken att familjen hade en hyresskuld på under 10 000 kronor

Antalet barn som berörs av vräkning ökar igen

Figur 1. Antal barn 0-17 år som bor (minst 30 dagar per år) med en förälder som blir vräkt. 2008-2019. Källa: Kronofogdens avhysningsstatistik, Kronofogden

Viktigt att följa utvecklingen

- De senaste tidens utveckling är allvarlig. Barnfamiljer som lever i ekonomisk utsatthet och som riskerar vräkning befinner sig i extremt utsatta situationer. Inget barn ska vräkas till hemlöshet
- Coronapandemin och dess effekter på samhällsekonomin riskerar att ytterligare förvärra situationen
- Socialtjänsten behöver arbeta förebyggande, garantera akut hemlösa familjer – till exempel de som vräks – ett långsiktigt boende som är tryggt, samt följa upp dessa familjer